

Entrevista amb el president grec Mitsotakis

“S'han de respectar les fronteres de l'antiga Iugoslàvia”

La crisi dels Balcans afecta d'una manera molt especial Grècia. Mitsotakis parla en aquesta entrevista dels perills que amenacen el seu país i aventura que potser caldrà tancar les fronteres.

Senyor president, ¿incendiarà tots els Balcans, la guerra iugoslava?

—No ho puc excloure. Es pot arribar a una situació que ens obligui a prendre mesures militars. Però si es fa una política com cal, es pot posar límits a la guerra. Hem d'evitar que es propagui al sud de l'antiga Iugoslàvia.

—Fa temps que vostè ha advertit la CCE sobre l'escalada de la guerra i, amb això, ha assumit el desagraït paper de Cassandra. ¿Quin serà el seu proper missatge funest?

—Jo estava en contra d'estimular tan ràpidament el desmembrament de Iugoslàvia. Cert que no es pot obligar els pobles a conviure junts tota la vida, però s'hauria hagut d'actuar amb més de compte per prevenir el pitjor. El reconeixement precipitat va ser un error tàctic de la política alemanya.

—¿No creu que, al contrari, el reconeixement de Croàcia, Eslovènia i Bòsnia-Herzegovina ha evitat coses encara més greus, com la total preponderància de Sèrbia?

—Per nosaltres era ben clar que, especialment el reconeixement de Bòsnia-Herzegovina, només podia accelerar la guerra civil. Malauradament, ha estat així.

—¿Què es pot salvar encara?

—La guerra no s'ha de propagar a Kosovo. És el nucli conflictiu més perillós de Iugoslàvia. El 90% dels habitants

són albanesos, però Kosovo, vist històricament, és com ara la Meca de Sèrbia. Per tant, el principi bàsic és: no s'ha de permetre cap canvi de fronteres.

—¿Això vol dir, doncs, no separar

des de manera arbitrària.

—¿No lliurareu pas els albanesos de Kosovo als nacionalistes serbis!

—Els tenen dret a l'autonomia. Totes les minories han de tenir els mateixos drets. Els serbis a Croàcia han de tenir el mateix status que els albanesos a Kosovo. Si es respecta aquest principi, s'hi pot trobar una solució. He dit al president serbi Milosevic: No podeu exigir més del que sou capaços de concedir als albanesos de Kosovo.

—A Bòsnia-Herzegovina, on serbis, croats i musulmans es maten els uns als altres, ningú ja no es preocupa de sublims principis de dret internacional.

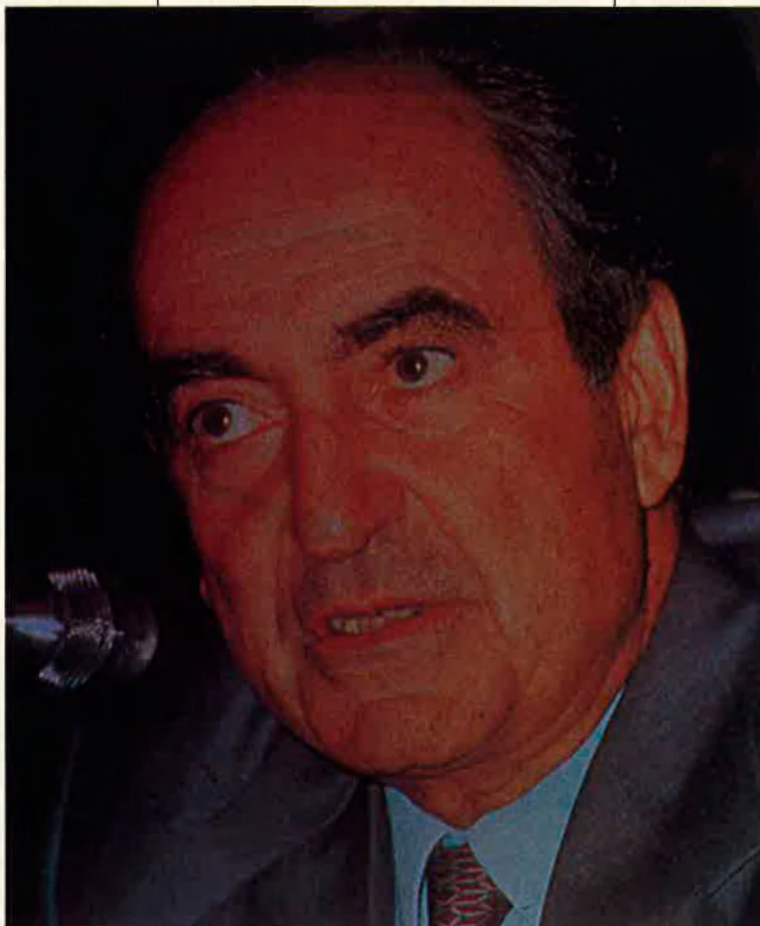
—No hi veig cap altra solució que transformar aquesta república en un estat cantonal. Els límits dels cantons dins Bòsnia-Herzegovina, on han de viure els tres grups ètnics, s'han de fixar a través de negociacions.

—Milosevic no pensarà pas cedir el que Sèrbia ha conquerit.

—Prou que haurà de fer-ho, si aquest principi és vàlid per a tothom. Però, sense Sèrbia, no hi pot haver cap solució per

a la qüestió iugoslava. Potser Milosevic és més culpable que no altres, però no és l'únic. La sensibilitat, l'orgull dels pobles, s'ha de respectar. En aquests casos, mai no s'hauria de ser parcial.

—¿Què passaria si els albanesos de Kosovo s'aixequen contra Sèrbia?

“Les fronteres de l'antiga Iugoslàvia, tant les exteriors com les interiors, s'han de respectar, mal que Tito, al seu temps, les hagués determinades arbitràriament.”

ARXIU

Kosovo de la república de Sèrbia?

—Nosaltres no podem reconèixer el dret absolut d'autodeterminació per als albanesos a Kosovo. Les fronteres de l'antiga Iugoslàvia, tant les exteriors com les interiors, s'han de respectar, mal que Tito, al seu temps, les hagués determina-

—Sens dubte no ho faran, si des de fora ningú no els agullona. No volen unir-se en absolut a Albània, ells viuen més bé que els albanesos. El seu objectiu actual més aviat és fusionar-se amb els musulmans de Skopje i formar un estat il·líric. I s'ha d'evitar, això. Si comencem a qüestionar fronteres, no hi haurà qui ho aturi.

—Fins ara, Sèrbia no ha respectat les fronteres ni a Croàcia ni a Bòsnia.

—Certament. Ningú no vol respectar aquest principi, però tots exigeixen que els altres l'acceptin. Els Balcans no poden viure sense el principi d'invulnerabilitat de fronteres. Els diversos pobles s'han d'avenir entre ells. Per això Grècia, des de bon començament, va estar a favor de mantenir una certa unitat, a favor d'una confederació laxa de les repúbliques iugoslaves. Va ser erroni apuntar a una independència completa.

—¿Podria Grècia veure's obligada a un atac militar... potser si un poder aliè com Albània o Bulgària s'hi interposés?

—Només si Grècia fos atacada directament. Grècia no és cap problema per als Balcans. No tenim cap reivindicació territorial, nosaltres. Som els únics de la

regió que no tenim cap mena de segones intencions respecte als nostres veïns.

—La guerra civil a l'antiga Iugoslàvia ja ha causat grans riuades de refugiats. ¿Què farà si més onades de refugiats, potser després de lluitar a Kosovo, truen a les fronteres de Grècia?

—El nostre país ja és ple de refugiats, ja no podem ni comptar-los amb precisió. Actualment, a Grècia hi ha més de 150.000 albanesos, la meitat il·legalment. Aquí tenim potser 40.000 búlgars, fins i tot desenes de milers de polonesos, ¿podeu imaginar-vos-ho? No podem permetre que en vinguin més.

—¿Tancar-teu les fronteres, doncs?

—Sí, les hauríem de tancar.

—Ara com ara, Grècia ha evitat que la CEE reconegués la república de Macedònia, tal com s'autoanomena ara aquesta part de l'antiga república iugoslava. ¿Amb això no exposen aquest nou estat a l'atac dels serbis?

—No. Aquesta república manté bones relacions amb Sèrbia. L'exèrcit iugoslau se n'ha retirat sense objeccions.

—Podria tornar-hi quan tingui la feina enllestida a Sèrbia.

—Segur que no hi tornaran. L'únic pro-

blema realment perillós és Kosovo. Mentre el president Gligorov de Skopje es mantingui al marge de Kosovo, Milosevic no té cap motiu de girar-se contra seu.

—¿Sap avenir-se amb l'existència d'aquest estat?

—Per nosaltres és bo que existeixi aquesta república. Si no fos independent, l'haurien haguda de dividir entre Albània, Bulgària i Sèrbia. Grècia no hi hauria participat, perquè no volem ciutadans que no siguin grecs.

—¿Aleshores per què Grècia es nega tan tenaçment a esmentar pel nom la república de Macedònia i parla de Skopje? Aquesta estranya baralla, a Europa occidental no l'entén ningú.

—¿Feliç jo, si només fos estranya! Grècia ha patit molt, no ha d'oblidar-ho cap dels nostres amics, això. En acabar la segona guerra mundial, quan els comunistes van desencadenar una guerra civil a casa nostra, Stalin i Tito van fundar la república de Macedònia a fi de realitzar els plans del KOMINFORM (Agència d'Informació Comunista, 1947-1956). Volien engrandir la Macedònia iugoslava més enllà de Saloniki, fins a la

Libres a l'Abast 268
256 pàgines

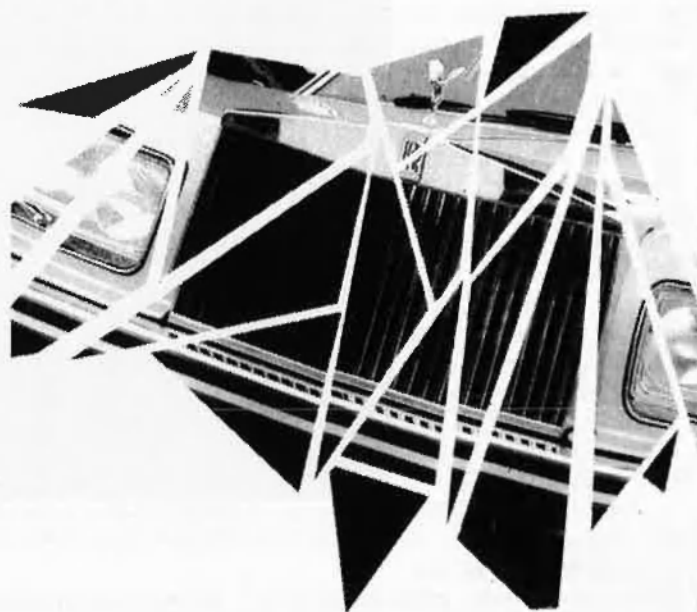
edicions
62

Joaquim Sempere

L'EXPLOSIÓ DE LES NECESSITATS

On és la frontera entre el necessari i el superflu? Aquest assaig s'endinsa en les necessitats, a partir de la dimensió biològica, però articulant-la imaginativament amb l'ecològica, la psicològica i l'entorn social.

De venda a totes les llibreries

"Una part de Macedònia, el 50%, avui pertany a Grècia, una altra a Bulgària i una altra a Skopje. Aquesta és la realitat. Els estats de la CEE s'han responsabilitzat a no reconèixer aquesta república fins que no es resolgui la qüestió del nom." ARXIU

mar Egea. D'aleshores ençà, Skopje no ha suspès mai la seva propaganda expansionista.

—Aquest pobre petit estat tanmateix no pot amenaçar Grècia seriosament.

—La república de Skopje és una construcció fràgil, un mosaic de pobles amb escassos dos milions d'habitants. D'amenaçar-nos, no poden. Però creen un veritable perill per a l'estabilitat a la nostra regió. Temem que la seva propaganda no continuï. Per això Grècia insisteix en un canvi de nom. Als senyors de Skopje, això tanmateix no els costa res. No tenen raons ni nacionals ni històriques per a mantenir aquest nom.

—Si Macedònia renuncia contractualment a la modificació de fronteres i a l'expansió territorial, ¿quina importància té encara el nom?

—El nom ho és tot, el nom és la propaganda en si, és un símbol.

—¿Els semblaria acceptable una solució de compromís com ara Alta Macedònia o Eslavo-macedònia?

—Trobo que aquests arranjaments no són cap bona solució.

—¿Grècia reclama el copyright exclusiu per al nom de Macedònia?

—Ningú no té un copyright per al nom de Macedònia. Macedònia és una denominació geogràfica. Una part de Macedònia, el 50%, avui pertany a Grècia,

una altra a Bulgària i una altra a Skopje. Aquesta és la realitat. Els estats de la CEE s'han responsabilitzat a no reconèixer aquesta república fins que no es resolgui la qüestió del nom. ¿Per què volen humiliar Grècia? Grècia és un membre lleial de la Comunitat. ¿Es pot malmetre tot això només a causa d'un nom?

—¿I què passaria si un estat de la CEE no fes cabal de les objeccions dels grecs?

—Els grecs són molt sensibles pel que fa a aquesta qüestió. En tal cas, temo la reacció.

—¿Seria violentament antieuropea?

—Sí, i això en una conjuntura poc favorable.

—Sèrbia ha esdevingut el pària de la comunitat mundial. Només li queda un amic comprensiu, Grècia. ¿Què uneix en realitat els grecs i els serbis?

—La història, la religió i la geografia. Sempre ens hem entès bé, mai no ens hem fet la guerra. Malgrat tot, seguim fidelment la política europea contra Sèrbia. Però també estem disposats a dialogar en tot moment amb Sèrbia i ferhi de mitjancers, en cas que Europa ho consideri útil.

—Vostè coneix Milosevic més bé que cap altre polític europeu. ¿El considera un home raonable?

—Intel·ligent, ho és; també pot ser rao-

nable. Potser és massa fanàtic, però és un home que pot prendre decisions i dures a terme. En aquestes situacions és millor haver de negociar amb una persona difícil que no enfrontar-se amb el buit.

—¿La dimissió de Milosevic serviria per a la pau?

—¿Tenim cap seguretat que cap successor seria millor que ell?

—¿Encara que fins i tot els EUA l'anomenin "carnisser dels Balcans"?

—Bé, sens dubte no és cap sant.

—¿Considera erroni voler fer cedir Milosevic a través de sancions?

—Les sancions només poden ser un mitjà per a imposar una solució política, però no per a sotmetre Sèrbia. Saddam Hussein encara és al poder, malgrat les sancions. ¿Per què hauria de ser altrament amb Milosevic? Qui vulgui treure'l del mig ha d'entendre que només és possible amb mitjans democràtics, amb unes eleccions lliures.

—¿També veu Sèrbia com a aliat en la defensa contra l'amenaça d'un bloqueig musulmà? Turquia intenta tenir influència sobre els Balcans quan apareix com a protector dels musulmans.

—Sóc del parer que també Turquia és un estat balcà. Té el dret de representar-hi els seus drets.

—¿Corre Grècia el perill de quedar tallada de la resta de la CEE a través d'una barrera musulmana?

—Aquesta preocupació existeix. Per això som tan considerats amb Sèrbia. Les persones i les mercaderies han de poder passar sens falta a través de Sèrbia per arribar als altres països de la Comunitat. Això és d'una importància vital per a nosaltres. També Milosevic exigeix llibertat de trànsit entre Sèrbia i Grècia, un passadís amb un mínim de control mitjançant Skopje. És per això que ens cal tenir bones relacions amb tots els nostres veïns. No hi ha lloc per a guerres religioses.

—¿No seria el moment d'acabar amb la seva llarga i cremada confrontació amb Turquia, el seu veí més poderós?

—Som a prop de trobar una solució a la qüestió de Xipre. Xipre serà la prova de les relacions grego-turques.

—Senyor president, gràcies per aquesta conversa.

Romain Leick i Hans G. Stephani
© Der Spiegel-EL TEMPS
The New York Time Syndication
Traducció: Carme Gala